

55.912

IVO VELIĆ i BRANKO SOKAČ

**IZVJEŠTAJ O GEOLOŠKOM KARTIRANJU
NA IZRADI OGK SFRJ NA LISTU OGULIN-107 U 1971.**

Tijekom 1971. izvršeno je geološko kartiranje na listu Ogulin-107 na površini od 165 km², kojim su obuhvaćeni listovi M 1:25 000: Vrh Kapele, sjeverni dio Drežnice i istočna polovica Tobolića. U terenskim radovima sudjelovali su geolozi: I. Velić, B. Sokač, I. Galović, S. Marković i J. Bukovac. Paleontološke odredbe izvršio je I. Velić, a sedimentološku obradu stijena P. Jović.

STRATIGRAFSKI PRIKAZ

Jura

Naslage jure izgrađuju zapadni dio lista Drežnica, zatim jugozapadni i sjeveroistočni dio lista Vrh Kapele i područje sjeveroistočno od Mrežnice na listu Tobolić. Izdvojeni su: gornji lijas, doger, te donji i gornji malm.

Gornji lijas

Naslage gornjeg lijasa nalazimo na listu Drežnica u krajnjem sjeverozapadnom dijelu. Litološki, to su pločasto uslojeni mrljasti vapnenci, a na prijelazu u doger, u dvadesetak metara debelom pojasu, i sivi tanje uslojeni sitnozrnni dolomiti.

Doger

Na mrljastim vapnencima i dolomitima gornjeg lijasa u sjeverozapadnom dijelu lista Drežnica i uz jugozapadni rub lista Vrh Kapele razvijeni su debelo uslojeni vapnenci, pretežno muljevite osnove, unutar kojih u obliku uložaka nalazimo i krupnozrnate sive dolomite. Pripadnost dogera utvrđena je na osnovi superpozicije i mikrofossilne zajednice gornjodogerske starosti, koja je u ovim naslagama određena prigodom prošlogodišnjih radova. Krovinu ovim vapnencima s uložcima dolomita čine naslage sa sigurno dokumentiranim donjomalmskom starošću u jugozapadnom rubnom dijelu lista Vrh Kapele.

Malm

Naslage malm izgrađuju vapnenci donjeg malma, te vapnenci i dolomiti gornjeg malma.

Donji malma

U jugozapadnom dijelu lista Vrh Kapele izdvojeni su vapnenci donjem malma. Kontinuirano slijede na dogerskim naslagama a zastupani su dobro uslojenim vapnencima, biomikritima i biosparitima. Donjomalmsku starost potvrđuju nalazi mikrofosila: *Kurnubia palastiniensis*, *Griphoporella minima*, *Nautiloculina oolithica*, *Aeolisaccus dunningtoni*, *Labyrinthina mirabilis*, *Protopeneroplis striata*, *Trocholina elongata* i *Cladocoropsis mirabilis*.

Gornji malma

Naslage ovog dijela malma zastupane su s tri facijes: prvom pripadaju vapnenci s rožnjacima, drugom subgrebenski vapnenci titona, a trećem dolomiti s lećama vapnenaca. Ova dva posljednja facijesa mjestimice se i bočno zamjenjuju.

Vapnenci s rožnjacima otkriveni su zapadno od Jagetića i južno od sela Lokve u široj okolini Drežnice. Prema superpoziciji i litološkim odlikama, ovi sedimenti odgovaraju lemeškim naslagama koje su paleontološki dokumentirane u susjednom području sjeverozapadno u Velikoj Kapeli. Zastupani su detritičnim vapnencima, rjeđe oolitičnim, s karakterističnim pojavama rožnjaka u obliku uložaka ili nodula. U krovini ovih naslaga, na prijelazu u subgrebenske vapnence, razvijen je pojas svijetlih dolomita približne debljine sto metara.

Subgrebenski vapnenci titona utvrđeni su sjeverozapadno od Drežničkog polja i u području Jagetića na listu Drežnica, zatim u jugozapadnom dijelu lista Vrh Kapele i sjeveroistočno od Mrežnice na listu Tobolić. Litološki su predstavljeni različitim varijetetima oolitičnih vapnenaca, zatim biomikritima i biosparitima, a mjestimice i biosparruditima s kršjem makrofosila greben-skog porijekla: hidroza, koralja, gastropoda, diceratida. Mikrofossilni sadržaj u ovim vapnencima predstavljen je bogatim zajednicom, u kojoj su utvrđeni *Clypeina jurassica*, *Salpingoporella grudii*, *S. annulata*, *Urgonina (Parurgo-nina) caelinensis*, *Kurnubia palastiniensis*, *Protopeneroplis striata*, *Pseudocy-clammina lituus*, *Cladocoropsis sp.*, *Favreina salevensis*, te *Campbelliella sp.* i kršje drugih krupnih tintinina.

Treći facijes u okviru gornjem malma zastupan je dolomitima s lećama vapnenaca. Ove naslage utvrđene su u sjeveroistočnom dijelu lista Vrh Kapele i sjeveroistočnom dijelu lista Tobolić. Leće vapnenaca zastupane su biomikritskim, redovito dobro uslojenim vapnencima, u kojima je utvrđen bogati mikrofossilni sadržaj. Određene su slijedeće forme: *Clypeina jurassica*, *Daturellina costata*, *Metacyclina glandiformis*, *Tintinnopelta simplex*, *Campbelliella milesi milesi*, *C. carozzii*, *?Hadziina sp.* i *Favreina salevensis*.

Kreda

Naslage krede izgrađuju područje istočno od Jagetića na listu Drežnica, najveći dio lista Vrh Kapele, te područje od toka Mrežnice na jugozapad na karti Tobolić.

Donja kreda

Naslage donje krede izgrađuju sjeveroistočni dio kartiranog područja na listu Drežnica, najveći dio lista Vrh Kapele, te dio terena jugozapadno i zapadno od Mrežnice na karti Tobolić.

Odnos donje krede prema gornjem malmu nije svuda isti. U sjeveroistočnom dijelu karte Vrh Kapele pretpostavljen je kontinuirani prijelaz iz gornjeg malma u donju kredu, a granica je aproksimativno postavljena u dolomitima koji dolaze iznad dolomita s lećama vapnenaca kojima je dokazana gornjomalmska starost. Vjerojatno je, da dio ovih kristaliničnih dolomita pri-

pada malmu, a dio donjoj kredi, pogotovo što su najniži dijelovi donje krede zastupani lateralnom i vertikalnom izmjenom litološki posve jednakih dolomita i mikritskih vapnenaca s donjokrednim mikrofossilima. Na karti Drežnica naslage donje krede transgresivno leže na subgrevenskim vaspencima gornjeg malma. U bazalnom dijelu krednih naslaga utvrđena je oko 100 m debela zona vapneničkih breča, na kojoj kontinuirano slijede vaspenci višeg dijela neokoma.

Mikropaleontološkim analizama potvrđen je razvoj svih katova donje krede, ali detaljnija razgraničenja nisu izvršena. U kontinuiranoj karbonatnoj sedimentaciji kroz donju kredu, s izuzetkom već spomenute izmjene vaspenaca i dolomita u nižem dijelu neokoma, prevladavaju isključivo dobro uslojeni, sivi, fosiliferi vaspenci, najčešće zastupani biomikritima i biosparitima. Mikrofossilni sadržaj veoma je bogat, a u pojedinim nivoima mikrofossili izgrađuju i čitave slojeve. Određeni su slijedeći rodovi i vrste: *Clypeina? solkani*, *Salpingoporella annulata*, *Favreina salevensis*, *Orbitolinopsis capuensis* i *Cuneolina sp.*, koji potvrđuju neokomsku starost, zatim *Pseudotextulariella? scarsellai*, *P. auruncensis*, *Sabaudia minuta*, *Cuneolina camposaurii*, *C. laurentii*, *Palorbitolina lenticularis*, *Haplophragmoides sp.*, *Bacinella irregularis*, *Salpingoporella dēnarica* i *Salpingoporella sp.*, kojje potvrđuju barem aptsku starost, te konačno *Orbitolina (Mesorbitolina) ex gr. texana*, *Thaumatoporella parvovesiculifera*, *Bacinella irregularis*, *Pseudotextulariella? scarsellai*, *P. auruncensis*, *Sabaudia minuta*, *Cuneolina camposaurii*, *C. laurentii*, *C. pavonia parva*, *Orbitolinopsis sp.*, *Nummoloculina heimi*, *Neazzata simplex*, *Valvulammina picardi*, *Coptocampylodon fontis*, *C. elliotti*, *Salpingoporella turgida*, *Haplophragmoides sp.*, i *Pseudocyclamina sp.*, koje kao jedinstvena zajednica s provodnjim donjokrednim oblicima i formama raspona alb-turon potvrđuju i albsku starost. Osim navedenih, kroz čitavu donju kredu, a osobito za završne nivoje, karakteristična je prisutnost brojnih sitnih foraminifera među kojima su najčešće miliolide, a zatim tekstulariide, verneuilinide i dr.

Gornja kreda

Naslage gorje kred utvrđene su na listu Vrh Kapele, gdje dijelom izgraju greben Kapele, te na listu Tobolić, u znatno većem rasprostranjenju. Stratigrafski su izdvojena dva člana: prijelazna dolomitna zona cenomana i rudistni vaspenci cenoman-turona.

Dolomitna zona

Na kartama Vrh Kapele i Tobolić ove naslage nalazimo u krilima gornjokrednih sinklinala. Zastupane su dolomitima, dolomitnim brečama i dolomitiziranim vaspencima. Pripadnost cenomanu utvrđena je superpozicijski, budući da leže između završnih nivoa donje krede i rudistnih vaspenaca kojima je potvrđena cenomanska i turonska starost.

Rudisti vaspenci

U sinklinalnom položaju ove naslage utvrđene su na grebenu Male Kapele na karti Vrh Kapele i u istočnom i jugoistočnom dijelu lista Tobolić. Zastupane su bioklastičnim vaspencima, najčešće biosparruditim, koji su dijelom zahvaćeni dolomitizacijom, kao i biospariti, dok su mikriti znatno rijedi. Detritus je najčešće makrofossilnog porijekla, a sastoji se od kršja rudista i drugih školjkaša. Mikrofossilni oblici također su često prisutni, a predstavljeni su bogatom zajednicom u kojoj su utvrđene: *Nazzata simplex*, *Cuneolina pavonia parva*, *Nummoloculina heimi*, *Valvulammina picardi*, *Pseudolituonella reicheli*,

Pseudorhaphydionina dubia, *Dicyclina schlumbergeri*, *Cyclolina cretacea*, *Pseudochrysalidina* sp., *Coskinolina* sp., *Trocholina* sp., i *Thaumatoporella parvesiculifera*. Ovakav sastav navedene zajednice potvrđuje cenomansko-turon-sku starost ovim naslagama.

Kvartar

Kvartarne naslage izdvojene su na listu Drežnica u području gdje završava Drežničko polje. Predstavljene su jezersko-barskim sedimentima.

Tektonika

Istraživani teren obuhvaćen je listovima Drežnica i Vrh Kapele, koji međusobno graniče, dok je istočni dio lista Tobolić odvojen od prethodno spomenutog područja. Iz ovog razloga razmatranje tektonike odnosi se na dva relativno mala područja, na kojima i nije moguće dobiti potpuniji uvid.

Zapadnije područje rasporedom naslaga od najstarijih zastupanih dlogerom na jugozapadu do gornje krede u središnjem dijelu terena i ponovnim izbijanjem malma na sjeveroistoku odaje građu sinklinale, kojoj jezgru čine naslage gornje krede na nazušem dijelu grebena Male Kapele. Ova sinklinala presječena je s više uzdužnih rasjeda, koji najvećim dijelom ostaju unutar donje krede, pa i nemaju većeg značenja. U sjeveroistočnom krilu spomenute sinklinale izbijanje starijih naslaga dijelom je uvjetovano sistemom uzdužnih i poprečnih rasjeda, koji ovdje formiraju strukturu blokova.

Istočni dio lista Tobolić, s obzirom na malu površinu, teško je u pogledu strukturne građe određeno prikazati. Sinklinala, koja se uz manje poremećaje proteže od sjeverozapada k jugu i jugoistoku, odražava se rasporedom stratigrafskih članova: rudistnim vapnencima u jezgri, te dolomitima i donjokrednim vapnencima u krilima. Viši dijelovi malma sjeveroistočno uz tok Mrežnice u rasjednom su odnosu s naslagama donje krede, pa je o njihovom strukturnom položaju, s obzirom na malu rasprostranjenost, nemoguće bilo što detaljnije utvrditi.

Primljeno 10. 04. 1974.

Institut za geološka istraživanja
41000 Zagreb, Sachsova 2